

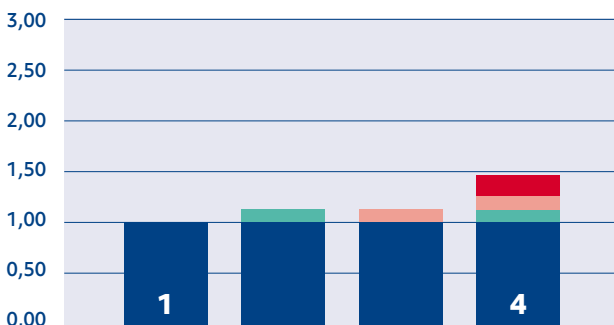

Helbredseffekter ved kombinationen af stor arbejdsmængde og tidspres og uklare krav og modstridende krav

Hvad betyder det for ansattes helbred og trivsel, hvis de oplever en kombination af *stor arbejdsmængde og tidspres* og *uklare krav og modstridende krav* i deres arbejde?

En undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) viser, at ansatte har større risiko for at få langvarigt sygefravær (mere end 6 uger) og depressive symptomer (svarende til lettere depression eller værre), hvis de på samme tid oplever *stor arbejdsmængde og tidspres* og *uklare krav og modstridende krav* i arbejdet, end hvis de kun oplever den ene af disse påvirkninger eller ingen af dem.

Risiko for langvarigt sygefravær

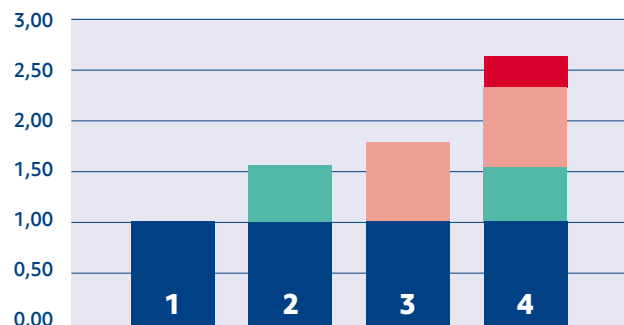

■ = Uklare krav og modstridende krav ■ = Stor arbejdsmængde og tidspres
■ = Kombinationseffekt af uklare krav og modstridende krav & stor arbejdsmængde og tidspres

Ansatte, der oplever en kombination af uklare krav og modstridende krav og stor arbejdsmængde og tidspres har mere end dobbelt så stor risiko for langvarigt sygefravær sammenlignet med ansatte, der blot oplever én eller ingen af disse påvirkninger i arbejdsmiljøet.

Resultaterne viser, at de to påvirkninger forstærker hinandens effekt på risikoen for langvarigt sygefravær, da den kombinerede effekt er signifikant større end summen af effekten fra de to påvirkninger. Figuren viser altså en *forstærkende kombinationseffekt*.

Risiko for depressive symptomer

Ansatte, der oplever en kombination af uklare krav og modstridende krav og stor arbejdsmængde og tidspres har omtrent dobbelt så stor risiko for at udvikle depressive symptomer sammenlignet med ansatte, der blot oplever én eller ingen af disse påvirkninger i arbejdsmiljøet.

Resultaterne viser, at risikoen for depressive symptomer er lidt større end summen af risikoen af de to påvirkninger hver for sig, men kombinationseffekten er ikke statistisk signifikant. Figuren viser altså en *additiv kombinationseffekt*.

Sådan læses resultaterne i figurerne

Søjle 1: Den første søjle viser risikoen for helbredsproblemer (langvarigt sygefravær eller depressive symptomer) for ansatte, som hverken oplever for stor arbejdsmængde og tidspres eller uklare krav eller modstridende krav (referencegruppe). Risikoen for denne gruppe er per definition sat til 1 (baseline).

Søjle 2: Den grønne del af søjle 2 viser, at ansatte, der oplever uklare krav og modstridende krav, har en øget risiko for helbredsproblemer sammenlignet med ansatte, der ikke oplever uklare krav og modstridende krav.

Søjle 3: Den lyserøde del af søjle 3 viser, at ansatte, der oplever stor arbejdsmængde og tidspres, har en øget risiko for helbredsproblemer sammenlignet med ansatte, der ikke oplever stor arbejdsmængde og tidspres.

Søjle 4: Den sidste søjle viser risikoen ved oplevelse af kombinationen af stor arbejdsmængde og tidspres og uklare krav og modstridende krav. Den røde del af søjlen viser den forøgede risiko, som skyldes, at kombinationen af stor arbejdsmængde og tidspres og uklare og modstridende krav kan have en *forstærkende effekt* på ansattes helbredsproblemer.

Hvor udbredt er kombinationen i forskellige brancher?

Tabellen nedenfor viser, hvilke brancher, der har en højere forekomst af kombinationen *uklare krav og modstridende krav og stor arbejdsmængde og tidspres* end gennemsnittet for ansatte i Danmark.

Brancher med høj forekomst af kombinationen af uklare krav og modstridende krav og stor arbejdsmængde og tidspres	Andel af ansatte med kombinationen (procent)
Hospitaler	37
IT og telekommunikation	36
Universiteter og forskning	34
Metal og Maskiner	33
Politi, beredskab og fængsler	33
Film, presse og bøger	32
Kontor	32
Færdiggørelse af byggeri	32
Opførelse og nedrivning af byggeri	31
Undervisning	31
Slagterier	31
Døgninstitutioner og hjemmepleje	31
Transportmidler	31
Transport af gods	31
Engros	31

Tabellen viser, at det både er ansatte i branchegrupper med en høj grad af kontakt til andre mennesker, branchegrupper inden for vidensarbejde samt branchegrupper inden for industri og byggeri, der oplever kombinationen af *stor arbejdsmængde og tidspres og uklare krav og modstridende krav*.

Du kan læse mere i rapporten *Sammenhænge mellem kombinationer af faktorer i det psykosociale arbejdsmiljø og helbredsrelaterede udfald blandt arbejdstagere i Danmark* på nfa.dk

Resultaterne baserer sig på spørgeskemaundersøgelsen Arbejdsmiljø og Helbred 2012-2018. Oplysninger om sygefravær er hentet i det nationale register 'DREAM'. Den brancherelaterede forekomst er beregnet på baggrund af data fra Arbejdsmiljø og Helbred 2018.